

Emine'nin intihar teşebbüsü

ve derin bir ruhsal bunalımdan çıkışı

Almanya'da yaşayan Türk kökenli genç kız ve bayanlarda intihar teşebbüsü, aynı yaştaki Alman akranlarına göre beş kat daha fazladır. Bunun sebeplerini daha iyi öğrenmek ve Türk kökenli göçmen bayanlara çareler sunabilmek için Eğitim ve Araştırma Bakanlığı bu projenin finansmanı olmuştur. Bu çerçevede Charite Berlin'de, Haziran ayında „Hayatına değil suskunluğuna son ver“ adlı kampanyayı başlatmıştır(bkz. katılan enstitüler *).

Aşağıdaki örnekte olduğu gibi birçok hastaya daha şimdiden yardımcı olundu.

Emine Selçuk * 18 yaşında Almanya'da doğmuş olup üç kardeşin en büyüğü. Okulunu kısa zaman içinde bitirdikten sonra üniversiteye devam etmek istiyor. Ailesi ise onun bir an önce iyi bir işe başlayıp para kazanmasını ve çeyizi için para biriktirmesini istiyor. Sonuçta evlenince kocası ona bakacağı için okumasına ne gerek var?

Emine çok güzel bir kız olduğu için kendini kapalı bir şekilde giyinmesi gerekiyor. Yoksa erkeklerin başını döndürebilir. Dar pantolon, özellikle de mini etek ve makyaj eskiden beri Ona yasak. Bunların hepsi onun arkadaşları için normal olan şeylerdi (arkadaşları arasında kendi gibi Türk ailelerden gelen ancak küçük bir kesim var). Arkadaşlarıyla dışarıda kahve içmek için buluştuğunda veya boş vakitlerinde onlarla görüşmek istediğinde, çoğu zaman evde sorunlar yaşıyor. Emine Berlin'deki okulunda yüzme dersi söz konusu olduğu zaman ailesinin okulla olan kavgasını büyük bir utançla hatırlıyor.

Emine dışarı çıkmak istediğinde, annesinin tepkisi, onun evde kalıp ev işlerine yardım etmesi, „iyi bir eş“ olabilmek için bunları öğrenmesi gerektiği şeklinde oluyordu. Bunun üzerine bir çok tartışma yaşanmakta ve eğer Emine annesinin sözünü dinlemezse annesi onu babasına şikayet etmekle tehdit etmekteydi. Emine'nin babası Türk toplumunda saygıdeğer bir insan olarak anılmakta ve kendi şerefini korumak için çocuklarını sürekli „akıllı“ davranmaları için uyarmaktaydı. Emineyle hemen hemen aynı yaştaki erkek kardeşleri de tıpkı babaları gibi, Türkiye'nin bazı kesimlerinde de olduğu gibi, kadını geleneksel bir bakış açısından ele almaktadırlar.

Daha sonra Emine, okulundan bir çocuğa aşık oldu. Ta ki annesi durumdan şüpheleninceye kadar Emine sevdiği bu gençle gizli gizli buluşup, mesajlaşıyordu. Bir gün annesi kuşkulanıp Emine'nin eşyalarını karıştırırken, içinde sevgi sözcükleri olan bir not buldu. Emine'den derhal bu konuyla ilgili hesap sordu. Emine Alman bir gence aşık olduğunu itiraf etti ve bu konuda annesinden anlayış beklemekteydi. Fakat annesi Emine'yi babasına şikayet edip ,bundan sonra Emine'nin arkadaşlarıyla buluşmak için bile evden yalnız dışarı çıkmasına izin vermedi. Ailesi onun okuldan sonra direkt eve gelmesini istiyordu. Bu sırada öteki aile fertlerinden de ne kadar nankör bir evlat olduğuna dair eleştiriler duyuyordu. Sonuç olarak Emine ailenin namusuna leke sürmüştü.

Kısa bir süre sonra Almanya'nın kuzeyinden hemşerileri Emine'yi daha önce görmediği oğullarına istemek için geldiler. Bunun üzerine Emine buna karşı çıkıp başkasına aşık olduğunu söylediğinde, tüm akrabaları ona karşı tavır aldılar. Emine'nin ailenin yüz karası olduğunu söylediler. Onun hareket alanını tamamen daraltıp okula bile ancak kardeşlerinin eşliğinde gitmesine müsaade ettiler. Emine'nin daha fazla bir delilik yapmasına engel olmak için acilen bir nikah tarihi belirlendi.

Düğün hazırlıkları yapılırken Emine'nin durumu gittikçe kötüleşmekteydi. Kendisini yalnız ve çaresiz hissediyordu. Bir çıkmazın içine düşen Emine intihara teşebbüs etti. „Bu ve bunun gibi olaylar nadir değil“ diye açıklıyor araştırmamanın başkanı Dr. Meryam Schouler-Ocak, yani „çoğu zaman Türk kökenli genç bayanlar için kendilerinden beklenen kadınlık görevi ve buldukları ülkedeki modern yaşam tarzı arasındaki çatışma dayanılmaz bir yük haline geliyor.“

İlaç içerek giriştiği intihar teşebbüsünden sonra ilkyardıma kaldırılan Emine Selçuk, burada bir psikiyatristle görüştü. Görüşme sonucunda psikiyatrist Emine Selçuk'u hala intihara meyilli olarak gördüğünü belirtti. Bunun üzerine Emine bir dönem klinikte kalıp grup terapilerine katıldı. Katıldığı bu terapilerde kendisinin de yaşadığı bu tip aile sorunlarını çözmüş kadınlarla karşılaşması onu yüreklendirdi. O zamandan bu yana özgüveni arttı, ne gibi hakları olduğunu öğrendi ve evde kendi isteklerini daha rahat dile getirir hale geldi. Ebeveynleri ve erkek kardeşleriyle olan ilişkisi halen sorunlu olmasına rağmen şerefine çok düşkün babası için bile kızını kaybetme korkusu büyük bir şok etkisi yarattı. Emine birkaç hafta içinde liseyi bitirdikten sonra kendisine küçük bir ev aramayı düşünüyor. Halen tam olarak iyileşmiş değil fakat, intiharı kesinlikle düşünmüyor. Üzgün olduğu zamanlarda arkadaşlarına açılmayı öğrendi. Emine iyi bir yolda.

Dr. Schouler-Ocak, her zaman olayların bu vakadaki kadar dramatik gelişmediğini belirtiyor. Çok kereler Türk ailelerine mensup genç bayanlar intihar düşünceleriyle danışma hattını arıyorlar. Burada kendi sorunlarını dile getirip, ilgili kurumlara başvurmaları sağlanıyor. Halen araştırmamanın bilimsel sonuçları elimizde değil. Fakat intiharı önleme kampanyası daha şimdiden büyük bir başarıya imza atmıştır.

*Yardımanın başarılı olarak gerçekleştirilebilmesi için, isimlerin gizliliği vazgeçilmezdir.

** 01805/227707 Pazartesi-Cuma, 09-16 arası

internet adresi: www.suskunlugunasonver.de